

Sygn. akt I C 762/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant sekr. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 czerwca 2016 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa S. K., B. K. i M. K. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 10.250,00 zł i ustalenie co do każdego z powodów

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki S. K. kwotę 10.250,00 zł (dziesięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 7 listopada 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki B. K. kwotę 10.250,00 zł (dziesięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 7 listopada 2013 roku do dnia zapłaty,

III. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 5.250,00 zł (pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 7 listopada 2013 roku do dnia zapłaty,

IV. dalej idące powództwa oddala,

V. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki S. K. kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki B. K. kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VII. znosi wzajemnie koszty postępowania co do powoda M. K. (1),

VIII. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 6.116,18 zł tytułem zwrotu wydatków oraz opłat sądowych tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa, od obowiązku uiszczenia których powodowie zostali zwolnieni w całości,

IX. nie obciąża powoda M. K. (1) pozostałymi kosztami sądowymi.

UZASADNIENIE

Powodowie S. K., B. K., M. K. (1) wnieśli o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz odszkodowania w łącznej kwocie 250 tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 100 zł od dnia 27 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty i od kwoty 150 zł tytułem od dnia

07 listopada 2013 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Ponadto, ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku jakiemu ulegli. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 07 lipca 2013 r. na trasie S. – Ś. doszło do wypadku samochodowego, którego sprawcą był kierujący samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej (...), posiadający ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnoprawnej u strony pozwanej. Powódka S. K. wskazała, że w wyniku wypadku doznała urazu głowy, skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, urazu kręgosłupa lędźwiowego, stłuczenia klatki piersiowej, urazu podbrzusza, prawego stawu kolanowego, licznych podbiegnięć krwawych. W efekcie doznanych obrażeń musiała korzystać z kołnierza ortopedycznego i korzystała z pomocy medycznej. Poniosła związane z tym koszty leczenia łącznie w kwocie 250 zł. B. K. podniosła, że w wyniku wypadku doznała urazu głowy, skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, urazu kręgosłupa lędźwiowego, stłuczenia klatki piersiowej, urazu podbrzusza, lewego stawu kolanowego, licznych podbiegnięć krwawych oraz ogólnego potłuczenia ciała. W związku z obrażeniami zmuszona była do noszenia kołnierza ortopedycznego oraz poddana została rehabilitacji. Powódka korzystała także z pomocy medycznej i poniosła w związku z tym koszty w kwocie 250 zł. Powód M. K. (1) wskazał, że w wyniku wypadku doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy, skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, urazu kręgosłupa lędźwiowego, stłuczenia dolnej części grzbietu, stłuczenia klatki piersiowej, lewej obręczy barkowej, licznych podbiegnięć krwawych oraz ogólnego potłuczenia ciała. Powód również musiał korzystać z kołnierza ortopedycznego i z rehabilitacji. M. K. (1) podniósł, że korzystał z pomocy medycznej i w związku z tym poniósł koszty w kwocie 250 zł. Powodowie podnieśli, że przed wniesieniem pozwu zgłosili stronie pozwanej szkodę wraz z roszczeniem wypłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i wnieśli o zwrot kosztów leczenia. Strona pozwana odmówiła wypłaty jakiegokolwiek kwoty wskazując, że powodowie nie wykazali związku pomiędzy doznanymi obrażeniami ciała, a zaistniałym zdarzeniem drogowym. **Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W.** w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Strona pozwana wskazała, że brak jest związku przyczynowego między opisanym wypadkiem, a szkodą, na co wskazuje między innymi charakter uszkodzeń pojazdu jakim poruszali się powodowie w dniu zdarzenia. Strona pozwana zakwestionowała także wysokość zadośćuczynienia i kosztów leczenia jakie zgłosili powodowie, także wskazane przez powodów terminy od jakich powinny być naliczane odsetki. Zdaniem pozwanej, w przypadku uwzględnienia powództwa odsetki powinny być naliczane co najwyżej od dnia wyroku. Strona pozwana wniosła także o oddalenie powództwa o ustalenie odpowiedzialności za skutki wypadku na przyszłość z uwagi na wskazany brak związku pomiędzy wypadkiem, a doznanymi przez powodów obrażeniami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 07 lipca 2013 r. na trasie S. – Ś. doszło do zderzenia się dwóch samochodów osobowych. Powodowie jechali samochodem osobowym marki B. o nr rej. (...). Sprawcą zdarzenia był kierujący pojazdem O. (...) o nr rej. (...) i był on objęty ubezpieczeniem w zakresie odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Bezsporne.

Samochód marki O. (...) jadąc przeciwnym pasem ruchu, w trakcie mijania się pojazdów otarł się o lewą stronę samochodu marki B., którym poruszali się powodowie. W trakcie zdarzenia samochodem marki B. kierował powód M. K. (1), za fotelem kierowcy siedziała B. K., a obok niej S. K.. Siła z jaką pojazdy się otarły nie była na tyle duża, aby spowodował uszkodzenia karoserii w zakresie jej wgniecenie do wnętrza pojazdu ani tym bardziej wypadnięcie pojazdu z drogi.

Dowód:

- dokumenty zgromadzone w aktach szkody w tym dokumentacja fotograficzna na płycie CD 96
 - opinia zespołowa i sprawozdanie z przeprowadzonych badań kolizji drogowej nr (...) z dnia 30 kwietnia 2015 r. k.
- 201 – 214

- zeznania powoda M. K. (1) k.106 -106v
- zeznania powódki S. K. k.106v – 107
- zeznania powódki B. K. k. 111 – 112.

W wyniku zdarzenia nikt z powodów nie stracił przytomności, początkowo powodowie byli zestresowani i nie odczuwali dolegliwości bólowych. Z miejsca zdarzenia powodów zabrał mąż powódki B. K.. Po upływie około 1 – 1,5 godziny od zdarzeniu powodowie z uwagi na pojawienie się dolegliwości bólowych zostali zawiezieni do S. w P.. Powodowie w czasie wypadku mieli zapięte pasy bezpieczeństwa i byli trzeźwi.

Dowód:

- oświadczenia powodów k.12, 32,
- przesłuchanie powódki B. K. k. 111 – 112;
- przesłuchanie powoda M. K. (1) k. 106;
- przesłuchanie powódki S. K. k. 106 – odwrót – 107.

U powódki B. K. rozpoznano stan po skręceniu i naderwaniu odcinka szyjnego kręgosłupa i urazie kolana lewego. Nosiła kołnierz ortopedyczny i przyjmowała leki przeciwbólowe oraz okłady z A. na staw kolanowy. Pomimo zaleconej rehabilitacji powódka jej nie odbyła. Obecnie powódka cierpi na bóle i zawroty głowy, dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i stawu kolanowego w części bliższej, drętwienie obu kończyn górnych, dolegliwości bólowe stawu kolanowego lewego. Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki związany ze zdarzeniem wynosi 4 % według poz. J 89a (Rozporządzenie Ministra pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002r. Dz.U. Nr 234, poz. 1974, dalej jako rozp.). Doznany uraz dotyczy aparatu więzadłowo mięśniowego kręgosłupa, nie ma bowiem u powódki uszkodzeń kostnych, bez ubytków neurologicznych.

Powódka B. K. w wyniku wypadku przeżyła ostrą reakcję na stres, która kolejno rozwinęła się w przedłużoną reakcję na stres. Objawy zaburzeń obejmowały epizody powtarzającego się przeżywania urazu w natrętnych wspomnieniach, unikaniu działań i sytuacji, które mogły przypominać przeżyty uraz, występowaniu leków, zaburzeń snu, zaburzeń emocjonalnych, stanów depresyjnych. W obecnym stanie większość objawów ustąpiło, rokowanie co do wyleczenia jest pomyślne. Zaburzenia stresowe pourazowe u powódki stanowią długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 % według 10a) rozp. w z wz. z §8 ust. 3.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego chirurga – ortopedy dr. nauk med. M. J. z dnia 12 lutego 2015 r., dot. B. K., k. 145 – 148
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 234- 235
- druga opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 17 sierpnia 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 284- 285
- opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 12 kwietnia 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 176-186
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 251 – 254
- druga opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 291 – 293

- opinia biegłego sądowego neurologa dr. nauk med. M. D. z dnia 26 lutego, dot. B. K., k. 318 – 321
- dokumentacja medyczna dot. B. K. k. 33-43
- przesłuchanie powódki B. K. k. 111 – 112.

U powódki S. K. w wyniku zdarzenia rozpoznano stan po skręceniu kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo torebkowego, co stanowiło 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu według poz. J 89a rozp. Powódka korzystała z kołnierza ortopedycznego i zażywała leki przeciwbólowe. Wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczyła powódka skutkuje do chwili obecnej bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parastezjami kończyn górnych, szczególnie lewej w zakresie wszystkich palców. Dolegliwości te wzrastają przy zmianach pogodowych, przy niewielkim wysiłku fizycznym co zmusza powódkę do zażywania leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudnia czynności życia codziennego, jak i pracę zawodową. Powódka miała także korzystać z rehabilitacji, której nie podjęła. Powódka S. K. w wyniku wypadku doznała zaburzeń stresowych pourazowych, które powodują długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 % według 10a) rozp. w z wz. z §8 ust. 3. Aktualnie u powódki nie stwierdzono zaburzeń stresowych pourazowych.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego chirurga – ortopedy dr. nauk med. M. J. z dnia 12 lutego 2015 r., dot. S. K., k. 149 – 152
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 234- 235
- druga opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 17 sierpnia 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 284- 285
- opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 12 kwietnia 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 176-186
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 251 – 254
- druga opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii A. H. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 291 – 293
- opinia biegłego neurologa dr. nauk med. M. D. z dnia 26 lutego, dot. S. K., k. 314 – 317
- dokumentacja medyczna powódki S. K. k. 13-21
- zeznania powódki S. K. k.106v – 107.

U powoda M. K. (1) w wyniku wypadku stwierdzono stan po skręceniu kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo torebkowego, co stanowiło 3 % trwałego uszczerbku na zdrowiu według poz. J 89a rozp. Powód przez tydzień nosił kołnierz ortopedyczny. Powód miał korzystać z rehabilitacji, której jednak nie podjął. Wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczył powód, skutkuje do chwili obecnej bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej. Okres leczenia wydłużył się z powodu braku unieruchomienia odcinka szyjnego kręgosłupa (kołnierz powinien utrzymywać 3 tygodnie) oraz brak leczenia usprawniającego.

Przebyty wypadek spowodował u powoda również naruszenie zwartego bloku morfologiczno czynnościowego kręgowo – krążkowo – więzadłowego powodując podrażnienie końców nerwowych i związane z tym ograniczenie bólowe ruchomości kręgosłupa szyjnego. Powód w przyszłości będzie wymagać okresowej kontroli neurologicznej oraz

leczenia usprawniającego. obrażenia jakich doznał powód w wyniku wypadku stanowią stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 3 % według poz. J 89a rozp.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego chirurga – ortopedy dr. nauk med. M. J. z dnia 12 lutego 2015 r., dot. M. K. (1), k. 153– 156
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 22 czerwca 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 234- 235
- druga opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga – ortopedy, dr. nauk med. M. J. z dnia 17 sierpnia 2015 r. dot. wszystkich powodów, k. 284- 285
- dokumentacja medyczna powoda M. K. (1) k. 53-61
- zeznania powoda M. K. (1) k.106 -106.

B. K. podjęła dalsze leczenie w C. w K. i poniosła związane z tym koszty w kwocie 100 zł. Kolejno korzystała z pomocy medycznej u Lekarza Rodzinnego w R., a następnie w prywatnym gabinecie neurologa M. K. (2) oraz w gabinecie psychologicznym L. K. w K. za co zapłaciła 150 zł.

Dowód:

- faktura nr (...) k.44
- rachunek nr (...) za diagnozę psychologiczną k. 45

Powódka S. K. korzystała z pomocy medycznej w C. w K., za co zapłaciła 100 zł. Następnie zasięgnęła pomocy u Lekarza Rodzinnego w R. i u lekarza neurologa M. K. (2). Powódka konsultowana była także przez psychologa L. K., a koszt tej wizyty wyniósł 150 zł.

Dowód:

- faktura nr (...) k.22
- rachunek nr (...) za diagnozę psychologiczną k. 45

Powód M. K. (1) korzystał z pomocy medycznej w Przychodni Lekarzy (...) w K., a koszt tej wizyty wyniósł 100 zł. Powód leczył się także w Poradni (...) w K., kolejno u lekarza neurologa M. K.. Za wizytę u psycholog L. K. powód zapłacił 150 zł.

Dowód:

- faktura nr (...) k.62
- rachunek nr (...) za diagnozę psychologiczną k.63.

Powodowie S. K., B. K. i M. K. (1) zgłosili szkodę do strony pozwanej pismem z dnia 12 września 2013 r. domagając się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł i kosztów leczenia w kwocie 100 zł. Ponieważ strona pozwana nie wypłaciła żadnych kwoty powodowie pismem z dnia 04 listopada 2013 r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty na rzecz każdego z powodów kwoty:

- 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- 100 zł tytułem kosztów leczenia, z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

- 150 zł wraz z ustawnymi odsetkami od dnia podjęcia wezwani do dnia zapłaty;

Strona pozwana otrzymała wezwanie w dniu 07 listopada 2013 r.

Dowód:

- decyzja o odmowie wypłaty świadczenia k. 24-25
- pisma powodów k. 26-2, 48 -49, 65-66;
- odpowiedź strony pozwanej na pismo powódki k. 46 – 47, 51;
- wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k.28-30, 51, 67;
- ostateczna decyzja o odmowie k. 31, 64,68 – 69.

B. K. ma (...), lata nie posiada wyuczonego zawodu, pracuje dorywczo jako kucharka. Po wypadku mimo bólu zmuszała się do wykonywania wszystkich czynności i obowiązków domowych. Przed wypadkiem lubiła jeździć skuterem, po wypadku z uwagi na lęki przestała jeździć motorem.

M. K. (1) ma (...) lat, nie ma wyuczonego zawodu w ostatnim czasie pracował dorywczo na budowach jako dekarz. Po wypadku czynności takich nie wytrzymuje, ma lęki przed wysokością.

S. K. ma (...) lata, przed wypadkiem była aktywna fizycznie, biegała, podejmowała prace fizyczną w H., zamierzała tam wrócić. Po zdarzeniu ma sany depresyjne, nie miała chęci podejmowania pracy i jakiegokolwiek aktywności, nie wychodziła z domu. Miała też problemy ze snem.

Dowód:

- zeznania powoda M. K. (1) k.106 -106v
- zeznania powódki S. K. k.106v – 107
- zeznania powódki B. K. k. 111 – 112

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do powódek B. K. i S. K. zasługiwało na uwzględnienie w całości co do roszczenia głównego i w zasadniczej części co do należności ubocznych, zaś co do powoda M. tylko części. W sprawie bezsporne było, że sprawca wypadku miał zawartą umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za skutki wypadków u strony pozwanej, a wypadek miał miejsce w okresie ubezpieczenia.

Obowiązujące przepisy prawa ubezpieczeniowego przewidują zasadę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W dniu 1 stycznia 2004 roku weszła w życie ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm., dalej jako uoc). Przez umowę ubezpieczenia o odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel na podstawie art. 822 § 1 i 2 k.c. zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Z uwagi na powyższe strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku, na podstawie art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 i 2 k.c. ponosiła odpowiedzialność za szkody pozostające w związku przyczynowym z tym wypadkiem wyrządzone powodom. Strona pozwana kwestionowała fakt doznania przez powodów uszczerbku na zdrowiu z związku z zaistniałym wypadkiem

komunikacyjnym. Spór między stronami dotyczył ustalenia, czy zachodzi związek przyczynowy pomiędzy zaistniałym wypadkiem, a doznanymi przez powodów urazami, jaki jest rozmiar ich krzywd, jakie ponieśli z tego tytułu wydatki.

Przepis art. 361 § 1 k.c. stanowi o zasadzie odpowiedzialności cywilnoprawnej w ramach tzw. adekwatnego związku przyczynowo – skutkowego, zgodnie z którym zobowiązany ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła. (Komentarz do art. 361 k.c., T. Wiśniewski, LEX). Podnieść należy, że nie wyłącza normalności w rozumieniu przepisu art. 361 § 1 k.c. okoliczność, że mimo identycznych warunków zdarzenia określone następstwo nie zawsze występuje, ani też jego statystyczna rzadkość. Ciężar dowodu istnienia związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem wywołującym szkodę spoczywa na poszkodowanym, zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. W ocenie Sądu powodowie wykazali istnienie związku przyczynowego pomiędzy zaistniałym zdarzeniem drogowym, a doznanymi obrażeniami. W szczególności wynika to z opinii biegłego lekarza z zakresu ortopedii i traumatologii. W ocenie Sądu, opinie wydane przez biegłego w przedmiotowej sprawie są logiczne i przekonujące, a Sąd w całości podziela zawarte tam ustalenia. Z treści opinii biegłego, wynika, że doznane przez powodów obrażenia kręgosłupa są następstwem uderzenia przez pojazd sprawcy w samochód jakim poruszali się powodowie. W wyniku tego typu wypadków, kręgosłup szyjny wykonuje gwałtowny ruch w przeciwstawnych kierunkach. W tym mechanizmie uszkodzeniu ulegają jego struktury więzadłowo – mięśniowe jak miało to miejsce u powodów. Na wniosek strony pozwanej w sprawie został przeprowadzony dowód z opinii zespołu biegłych z zakresu medycyny sądowej oraz rekonstrukcji wypadków. Biegli w tej opinii wskazali, że stan materiału dowodowego, w tym brak opisu parametrów fizycznych zdarzenia uniemożliwia wydanie miarodajnej opinii w tym zakresie. W związku z tym, że strona pozwana nie zgłosiła zastrzeżeń do tej opinii, nie zażądała też uzupełnienia materiału dowodowego w celu umożliwienia wydania przez w/w zespół biegłych kompletnej, wiążącej i kategorycznej opinii, która wykluczyłaby możliwość powstania zgłaszanych przez powodów obrażeń w związku z przedmiotowym zdarzeniem drogowym, Sąd dokonując ustaleń w tym zakresie oparł się na opiniach biegłych lekarzy poszczególnych specjalności, w tym ortopedy, neurologia i psychiatry. Podkreślić należy, że biegły z zakresu medycyny sądowej wskazał, że powodowie doznali obrażeń ciała powodujących „lekki rozstrój zdrowia”.

W ocenie Sądu zarzuty strony pozwanej, że brak jest jakiegokolwiek związku pomiędzy zdarzeniem a obrażeniami ciała jakich doznali powodowie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego okazał się całkowicie chybione. Podkreślić należy, że to stronę pozwaną obciążała zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązek wykazania okoliczności, że braku związku pomiędzy zaistniałym zdarzeniami a obrażeniami ciała jakie powstały u powodów. Zdaniem sądu strona pozwana obowiązkom tym nie sprostała. W związku z tym Sąd przyjął, że zgłaszane i udokumentowane przez powodów obrażenia ciała zwłaszcza w obrębie urazu kręgosłupa szyjnego pozostawały w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, z dnia 7 lipca 2013r.

Przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. stanowi, że Sąd może przyznać poszkodowanemu, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia odpowiednią sumę, tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie stanowi rekompensatę krzywdy ocenianej indywidualnie w każdym przypadku. Z treści art. 445 § 1 k.c. wynika, że określenie wysokości należnego zadośćuczynienia ustawodawca pozostawił uznaniu sędziowskiemu, wskazując jedynie, że ma to być kwota odpowiednia do doznanej krzywdy. Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd musi kierować się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, sposobie spędzania wolnego czasu, możliwości rozwijania zainteresowań. Zadośćuczynienie pieniężne o którym mowa w art. 445 § 1 k.c. ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci cierpien fizycznych i psychicznych, zatem ustalając wysokość zadośćuczynienia należy mieć na względzie m.in. rozmiar cierpien fizycznych związanych z zaistnieniem wypadku jak i dolegliwości bólowe powstałe w następstwie urazu i długotrwałość leczenia. Wyrażenie „odpowiednia suma” pozostaje w związku z tym, że ze względu na istotę krzywdy nie da się jej wyliczyć w sposób ścisły, w przeciwieństwie do szkody rzeczowej. Zadośćuczynienie jest sposobem naprawienia krzywdy ujmowanej jako zarówno cierpienia fizyczne, jak ból i inne dolegliwości, jak i cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzeń ciała; zadośćuczynienie winno mieć

charakter całościowy obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno doznane, jak i te które zapewne wystąpią w przyszłości (wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2000 r. I CKN 969/00, niepubl.). Określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę powinno się opierać na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach, jednak przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (wyrok Sądu Najwyższego z 12 września 2002 r. IV CKN 1266/00, niepubl.). Należy także wskazać, że jednym z kryteriów określających „odpowiedniość” zadośćuczynienia jest jego kompensacyjny charakter – zadośćuczynienie musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, przy utrzymaniu jej w rozsądnych granicach. Skutki wypadku dla życia i zdrowia powodów, w tym charakter doznanych urazów, stopień długotrwałego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu powodów Sąd ustalił na podstawie opinii powołanych w sprawie biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii, neurologii i psychiatrii. Powodowie w wyniku doznanych urazów musieli nosić kołnierz ortopedyczny, co wiązało się z dyskomfortem, ograniczało ich aktywność życiową. Nawet stosunkowo lekkie naruszenie tak newralgicznej części ciała jaką jest kręgosłup szyjny, powoduje silny ból, ogranicza swobodę poruszania. W pierwszym okresie po urazie, kiedy skutki są największe, dolegliwości bólowe związane z kręgosłupem powodują problemy z codziennymi czynnościami jak np. ubieranie się, czynności higieniczne. Zgodnie wydanymi opiniami S. K. w wyniku zdarzenia doznała uszkodzenia kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu wiązadłowo torebkowego, co stanowi 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Skutki wypadku powódka odczuwa do dnia dzisiejszego, a przejawiają się one bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parastezjami kończyn górnych, szczególnie lewej w zakresie wszystkich palców. Dolegliwości te wzrastają przy zmianach pogodowych, przy niewielkim wysiłku fizycznym. Wymusza to na powódce zażywanie leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudnia czynności życia codziennego jak i pracę zawodową. Powódka miała także korzystać z rehabilitacji, której nie podjęła. Powódka S. K. w wyniku wypadku doznała także zaburzeń stresowych pourazowych, które powodują długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 %. Stąd łączny trwały bądź długotrwały uszczerbek na jej zdrowiu wynosił 7%. Natomiast powódka B. K. doznała skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa i stłuczenia kolana lewego. Również odczuwa bóle i zawroty głowy, dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i stawu kolanowego. Trwały uszczerbek na zdrowiu u powódki związany ze zdarzeniem wyniósł 4%. Doznany uraz dotyczył aparatu wiązadłowo mięśniowego kręgosłupa. Ponadto zaburzenia stresowe pourazowe u powódki stanowiły długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 %. Sąd wziął pod uwagę, że powód M. K. (1) w wyniku wypadku doznał skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, stłuczenia dolnej części grzbietu i miednicy, co wymagało leczenia i noszenia kołnierza ortopedycznego. Doznane obrażenia spowodowały u powoda również naruszenie zwartej bloku morfologiczno czynnościowego kręgowo – krążkowo – więzadłowego powodując podrażnienie końców nerwowych i związane z tym ograniczenie bólowe ruchomości kręgosłupa szyjnego, które powodowały trwały uszczerbek na zdrowiu 1w wysokości 3%.

W przypadku wysokości żądania zadośćuczynienia u powódki S. K. i B. K. Sąd uwzględnił te żądania w całości zasądzając na ich rzecz kwoty po 10.000 zł. Uznając tym samym, że jest to suma adekwatna do poniesionej krzywdy, uwzględniająca powołane powyżej okoliczności stanowiące kryteria ustalenia wysokości przyznanego zadośćuczynienia. Nie bez znaczenia jest fakt, że obie powódki doznały trwałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości – B. K. 6 % i S. K. 7 %. Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w kwotach po 10 000,- zł jest odpowiednie i rekompensuje powódkom doznane cierpienia i uszczerbek na ich zdrowiu

W odniesieniu do żądania zadośćuczynienia zgłoszonego przez powoda M. K. (1) podlegało uwzględnieniu jedynie w połowi tj. w zakresie kwoty 5.000 zł. Zgodnie z materiałem dowodowym powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3 %, jednocześnie nie poddał się badaniom przez biegłych z zakresu psychiatrii i neurologii. Należało więc przyjąć, że powód nie udowodnił, że doznał uszczerbku na zdrowiu psychicznym w związku z wypadkiem, brak bowiem w tym zakresie opinii biegłego. Przyjmując, że powód M. K. (1) doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3% należało zasądzić na jego rzecz zadośćuczynienie w wysokości 5000,- zł. Kwota ta jest adekwatna do stopnia doznanych i udowodnionych krzywd oraz uszczerbku na jego zdrowiu. W pozostałym zakresie powództwo M. K. (1) podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. naprawienie szkody obejmuje także zwrot wszelkich wydatków, poniesionych przez poszkodowanego w związku z leczeniem i rehabilitacją oraz inne dodatkowe koszty z tym związane.

Powodowie wykazali, że korzystali z wizyty u lekarza i psychologa po zdarzeniu. Łącznie koszty tej pomocy medycznej i psychologicznej wyniosły po 250 zł dla każdego z powodów, na dowód czego przedstawili oni rachunki i faktury. Konsultacje medyczna i psychologiczna były w ocenie Sądu uzasadnione stanem zdrowia powodów i odczuwanymi dolegliwościami. Stąd wydatki poniesione w związku z leczeniem w następstwie przedmiotowego wypadku pozostawały z nim normalnym związku przyczynowym. Koszty te były uzasadnione i konieczne, co w konsekwencji uzasadniało uwzględnienie powództwa także w tym zakresie co do każdego z powodów.

Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku u powodów. Sama ewentualność powstania innych skutków zdarzenia nie powoduje istnienia interesu prawnego zgodnie z art. 189 k.p.c. Z ustaleń Sądu wynika, że powodowie doznali lekkich obrażeń ciała, zaś rokowania na przyszłość co do ich stanu zdrowia nie są poważne, jedynie powinni kontrolować stan zdrowia oraz w razie potrzeby podejmować okresowo leczenie usprawniające. W takich okolicznościach brak było podstaw do uwzględnienia powództwa o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość w związku z przedmiotowym wypadkiem. Sąd orzekł także o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonych roszczeń zasądzając je na rzecz wszystkich powodów od dnia 7 listopada 2013 r. do dnia zapłaty. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi art. 481 § 1 k.c. i 455 k.c.. Wprawdzie z art. 817 k.c. i art. 14 uoc. wynika, że ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Jednak powodowie nie wykazali, kiedy faktycznie szkoda została zgłoszona, odmowna decyzja w tym zakresie nie jest miarodajna, gdyż wydanie decyzji o odmowie wypłaty odszkodowania nie powoduje skrócenia ustawowego 30. Dniowego terminu do naprawienia szkody. Sąd stosując art. 455 k.c. Sąd uznał, że świadczenie powinno być spełnione bezpośrednio po wezwaniu do zapłaty. Powodowie udowodnili, że wezwania zawierające wszystkie wymienione w pozwie roszczenia zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 7 listopada 2013r., sąd zdaniem Sądu od tego dnia strona pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że wszyscy powodowie zwrócił się do strony pozwanej o wypłatę zadośćuczynienia pismem z dnia 04 listopada 2013 r. (k.28, 50, 67). Jak wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru wezwania wysłanego przez powódkę S. K., strona pozwana otrzymała je w dniu 7 listopada 2013r. (k. 29-30) Sąd uznał, że pozostałe dwa wezwania również dotarły do strony pozwanej w tym samym dniu, brak bowiem w tym zakresie odrębnych dowodów doręczenia. O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 100 k.p.c., z tym że co do powódek S. K. i B. K., z uwagi na to, że przegrały one postępowanie w nieznacznym zakresie i tylko w części dotyczącej odsetek, Sąd na ich rzecz zasądził całość poniesionych kosztów procesu. Natomiast co do powoda M. K. (1), który wygrał postępowanie w 51% koszty zostały wzajemnie zniesione. Koszty poniesione przez powódkę S. K. i B. K. obejmujące opłatę od pełnomocnictwa 17 zł i koszty zastępstwa procesowego 2400 zł strona pozwana jako przegrywająca proces w całości w tym zakresie zobowiązana była zwrócić na rzecz powódek. Natomiast zgodnie z wynikiem postępowania w zakresie kosztów sądowych, od których obowiązku uiszczenia powodowie byli zwolnieni w całości, wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa wydatki wyniosły 6650,28 zł, z tego powoda M. K. (1) powinny obciążać wydatki związane z jego udziałem i wynikiem postępowania w kwocie 534,10 zł, stąd pozwaną obciążała należność w wysokości 6116,18 (6650,28 zł – 534,10 zł). Z tego też względu Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r., nr 1025 t.j) nakazał pozwanemu, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu rejonowemu w Kłodzku kwotę 6.116,18 zł tytułem zwrotu części wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb państwa. Jednocześnie Sąd mając na uwadze charakter sprawy, w szczególności trudną o określenia wartość zadośćuczynienia, Sąd na mocy art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powoda M. K. (1) pozostałymi kosztami sądowymi.